

El Congrés es catalanitza a marxes forçades

El tripartit, les aliances de Zapatero i els grups catalans han tingut un protagonisme especial en l'arrancada de la legislatura espanyola. Al Congrés dels Diputats mai com fins ara hi havia hagut tant sabor català i mai els temes catalans havien tingut tant seguiment i protagonisme.

A molts periodistes i polítics espanyols la situació els resulta certament molesta. La bronca política basca, que durant anys ha fet córrer rius de tinta i gastat tones d'estratègia política, ha deixat pas a "lo catalán". Diversos factors han confluït en l'inici d'aquesta legislatura perquè el protagonisme de la política del Principat al Congrés dels Diputats sigui bàsicament català.

En primer lloc, la reproducció de l'esquema del tripartit a la capital d'Espanya i a la dels Països Catalans. Les situacions no són idèntiques, però quasi. Governen dos presidents socialistes, ambdós sense majoria absoluta. Mentre que Pasqual Maragall forma executiu amb els seus socis, ERC i ICV, José Luis Rodríguez Zapatero rep suports externs però estables dels grups parlamentaris d'aquests partits a Madrid, fet que li va permetre, primer, la investidura, i, en tancar l'any, aprovar els seus primers Pressupostos Generals de l'Estat.

El segon factor és l'aparició de nous grups catalans. La gran novetat és, sens dubte, la inesperada aparició del grup d'ERC amb els seus vuit diputats. CiU, amb deu, continua sent el tercer grup de la cambra, tot i que el 14-M va perdre una tercera part dels seus escons. D'altra banda, ICV també ha guanyat protagonisme al Congrés. En la passada legislatura Joan Saura estava al mixt tot sol. La unitat entre ICV i EUiA ha permès que

els dos diputats ecosocialistes a Madrid s'incorporin al grup d'Esquerra Verda. Una Esquerra Unida molt debilitada que, sense els seus companys catalans, no hauria fet grup parlamentari. Això ha obligat Gaspar Llamazares a cedir el càrrec de portaveu a Joan Herrera i a donar un alt nivell de protagonisme als ecosocialistes. Es tracta d'un fet inèdit, un grup que per necessitats polítiques i perquè tres dels seus cinc diputats són dels Països Catalans –els dos d'ICV més la valenciana Isaura Navarro– dona prioritat i molta *quota* als assumptes catalans.

El PSC, en canvi, continua sense tenir grup parlamentari, però la necessitat de contrarestar el protagonisme de CiU, ICV i, sobretot, d'ERC al Congrés, l'ha obligat a intentar mantenir un perfil propi i intentar que el seu poder dins el grup socialista no solament augmenti, sinó que surti a la llum. Sense cap precedent, fet que va crear cert malestar al PSOE, els socialistes catalans es van dotar d'un cap de premsa propi al Congrés, malgrat que en teoria depèn de l'oficina de premsa del PSOE.

A partir d'aquí, i de la baixada de l'actualitat política basca, sumada a les escenes d'alt voltatge protagonitzades pel tripartit amb les seves successives crisis o les propostes de nou Estatut, la política catalana passa al primer pla. Així, és normal que cada setmana al ple del Congrés dos o tres temes siguin relatius a

Catalunya o a qüestions molt sensibles, com ara el plurilingüisme o l'autogovern de forma genèrica. I sembla que els grups catalans han entrat en una mena de competició per veure qui reivindica més i millor, i, al final de la correguda, qui aconsegueix més.

Un dels primers debats de la legislatura va ser una proposició no de llei conjunta dels grups Socialista, d'Esquerra i d'Esquerra Verda (EU-ICV) sobre la necessitat de buscar una fórmula de retorn per als documents catalans retinguts a Salamanca. CiU en va presentar una de molt similar que també va ser debatuda aquell dia. La votació va ser el primer pas perquè s'arribés a la decisió que, el 23 de desembre, va prendre la comissió d'experts.

La federació nacionalista, dirigida a Madrid pel democratacristià Josep Antoni Duran Lleida, ha optat per intentar rendibilitzar guanys i, quan ha pogut, deixar en evidència els socialistes i, de retruc, els seus socis. Ha demanat, per via de proposicions de llei o no de llei, la transferència d'algunes competències encara a mans de l'estat i la salvaguarda d'altres que podrien ser envaïdes, com ara les dels béns del patrimoni cultural o l'aixecament de la prohibició a les comunitats autònomes de complementar les pensions. En la sol·licitud de transferències, CiU ha demanat els aeroports, la gestió de les costes i algunes carreteres, com ara la N-II, la N-260 i la N-340. El grup que lidera Duran també ha exigint, un cop més, que es facin públiques les balances fiscals, la modificació de la llei espanyola de l'esport per permetre la participació internacional de les seleccions catalanes, donar presència a les autonomies als òrgans reguladors dels mercats, i ha desplegat una ofensiva per poder introduir distintius autonòmics a les matrícules, un assumpte, però, que el Govern central vol liderar en solitari i marcant ell els temps.

Esquerra Republicana ha presentat algunes iniciatives bastant similars, però fent especial esment al tema lingüístic, del qual els republicans, per via del seu portaveu, Joan Tardà, han fet cavall de batalla durant aquests primers mesos. El grup que lidera Joan Puigcercós va demanar en una única proposició no de llei

El cap dels republicans al Congrés, Joan Puigcercós (a dalt), ha centrat les seves reivindicacions en la llengua. CiU, encapçalada per Josep Antoni Duran Lleida (a sota), ha demanat la transferència de competències encara en mans de l'estat per deixar en evidència Maragall.

Sembla com si els grups catalans al Congrés haguessin emprès una cursa per veure qui reivindica més

el traspass de totes les competències pendents a la Generalitat, en una altra el reconeixement de les seleccions catalanes i també la retirada de tots els recursos d'inconstitucionalitat del Govern central contra lleis aprovades pel Parlament català, cosa que el Govern va fer parcialment fa uns mesos. Sens dubte, un dels textos més controvertits que van presentar els independentistes, i que no va prosperar, va ser la sol·licitud de restitució pública del president Companys, és a dir, que Espanya demanés perdó per l'afusellament del mandatari republicà.

Els socialistes, per allò de ser govern, s'han mostrat molt menys productius que els dos grups catalans. Han desenvolupat una certa activitat legislativa per anul·lar la vigència dels judicis sumaríssims del franquisme, per l'aprenentatge del català per part dels jutges o per trobar la manera d'encaixar les seleccions autonòmiques en el marc de la llei de l'esport.

Els ecosocialistes Joan Herrera i Carme García han posat l'accent en la recuperació de la memòria històrica, la persecució dels vestigis franquistes i el plurilingüisme.

Però no sols l'activitat dels grups catalans s'ha fet present setmana rere setmana a les Corts. El Parlament de Catalu-

Joan Herrera, portaveu d'Esquerra Verda (EU-ICV), és el diputat revelació al Congrés.

Els nacionalistes volen que el nou reglament del Congrés aprovi l'ús del català

Diputats entre la revelació i la consolidació

El protagonisme dels grups catalans va, evidentment, associat al dels seus diputats. Així es va posar de manifest en la vetllada nadalenca dels periodistes parlamentaris, que concedeixen cada any uns premis a les senyories més destacades. Entre els nominats, una bona colla eren catalans. A alguns no els agrada el protagonisme i la insistència dels grups catalans en temes de primera magnitud al Principat. Potser per això Duran i Tardà eren dos dels quatre nominats al premi de càstig per a la premsa. Jordi Vilajoana (CiU) va batallar per obtenir el de millor relació amb els periodistes. Duran també estava nominat per millor orador, mentre que Teresa Cunillera (PSC) estava nominada com a flagell de l'oposició i Alicia Sánchez Camacho (PP) com a flagell del Govern. Per a les preguntes de l'any estaven nominats Joan Puig i Jordi Ramon, d'ERC. Aquest últim va resultar vencedor, com també Jordi Jané (CiU) en l'apartat de més treballador. Entre els quatre eurodiputats nominats tres eren catalans: el vencedor Josep Borrell, el republicà Bernat Joan i Marí i el convergent Ignasi Guardans. El premi de diputat revelació se'l va endur Joan Herrera. Ell ha estat la revelació en un Parlament on Duran i Puigercós són valors a l'alça que augmenten cada dia el seu perfil polític. Al seu torn, el cap de files dels socialistes catalans a partir de la marxa de Montilla al Ministeri, Daniel Fernández, continua fent forat, guanyant influència i fent-se entendre al grup parlamentari socialista. *F. C.*

nya també ha formulat proposicions de llei que han estat tingudes en compte per la cambra espanyola. Una proposició per modificar els cossos de justícia estatal discutida el passat juny obre la porta a establir el català com a requisit, i no solament com a mèrit, per als magistrats que exerceixin al Principat. Una altra, aprovada aquest desembre, aplanava el camí al traspass del servei meteorològic.

Tema a banda és el de la llengua. Durant aquesta legislatura, concretament el proper període de sessions, es preveu aprovar un nou reglament del Congrés que substitueixi el vigent des del 1982. Els nacionalistes coincideixen a dir que el nou reglament ha d'aprovar l'ús, si no total si parcial de les llengües cooficials a la cambra baixa. El partit que n'ha fet més bandera, en ocasions a risc de perdre algun torn de pregunta i resistint moltes crítiques o pressions externes, ha estat ERC, que habitualment formula les preguntes orals en català i introdueix paràgrafs en aquesta llengua en algunes de les seves intervencions. Una forma de fer que el president del Congrés, Manuel Marín, ha qualificat en diverses ocasions d'"emboscades".

El clímax del protagonisme català arribarà, però, durant aquest 2005, quan es presenti l'Estatut que, previsiblement, haurà aprovat el Parlament català. Al Congrés li tocarà el paper de rebaixar-lo, i als grups catalans que l'hagin aprovat al Parc de la Ciutadella el d'evitar que Madrid el desvirtuï.

I mentre Zapatero no gaudeixi de majoria absoluta haurà de continuar buscant acords, fet que reserva als grups catalans tot el protagonisme. El PSOE es continua debatent entre mantenir o no una aliança a Madrid amb ERC que els resulta costosa quant a imatge. Ni els independentistes ni els seus companys de viatge d'EU i d'ICV tenen la intenció de fer un pacte més enllà d'acords d'estabilitat anuals, fet que neguiteja el PSOE. I aquí és on CiU pot tenir el paper que voldria Duran, però que és especialment temut a la seu dels socialistes catalans del carrer Nicaragua i que intentarà impedir l'actual ministre d'Indústria, José Montilla.